

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

Selkeä ja asianmukaisesti laadittu.

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

Viranomaisia koskeva luku on muutoin selkeä, mutta valvontaviranomaisen määritelmä jää hieman auki. Eli tarkoitetaanko valvontaviranomaisella kunnan viranhaltijaa, jonka vastuulla esimerkiksi katualueet ovat vai tarkoitetaanko sillä erillistä viranhaltijaa, jonka tehtävä on valvoa esimerkiksi tämän lain toteutumista.

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

Luku 3 on muutoin hyvä, mutta lisäisin 10 §:ään kohdan, jossa määrätään luonnon monimuotoisuuden vaalimisen lisäksi riittävästä kaupunkiluonnon säilyttämisestä. Tarkoittaen, että suunnittelussa tulisi ottaa huomioon biofiilistä näkökulmaa, jolla turvattaisiin myös kaupunkiympäristöjen riittävä luonto sekä tällaisen jo olemassa olevan ympäristön vähitellen tapahtuva heikentäminen. Esimerkkinä tilanne, jossa vaikkapa kaupunkipuistosta kaadetaan puita, mutta sitä ei kompensoida mitenkään ja seuraavana vuonna toimenpide toistetaan. Tai tilanne, jossa metsäiselle alueelle suunnitellaan asuinalue, mutta puustoa ei säilytetä lainkaan. Yksittäisinä seikkoina vaikutukset eivät ole merkittäviä, mutta kertaantuvat herkästi.

Vihreämmällä ympäristöllä on lukuisia positiivisia vaikutuksia, kuten perusteluissakin sivulla 11 kerrotaan.

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

Ei kommentoitavaa tähän.

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

Kyllä tulisi asettaa aikaraja [Aikarajalla varmistettaisiin suunnitelmien toteuttaminen.]

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

Tämä myös selkeä. Kiitosta erityisesti kadun pitoa tai lakkauttamista koskevista tarkennuksista.

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

Kunnossapitoa koskevassa luvussa huomio kiinnittyi "aiheuttaja maksaa" -periaatteeseen, jossa viitattiin tontin omistajaan haitan aiheuttajana. Tämä on muutoin hyvä ja selkeä, mutta antaa kuvan, että tontin omistaja olisi vastuussa aina, myös silloin, kun hän ei ole itse aiheuttanut haittaa. Tällainen tilanne voisi muodostua esimerkiksi heikkolaatuisesta tienrakentamisesta, jossa liittymä ei kestä käyttöä tai vaikkapa valokuituverkoston rakentamisesta. Tämä tulisi huomioida.

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

Teknisiä verkkoja koskeva luku on hyvä ja verkkojen sijoittamisen osalta olisi huomattavasti selkeämpää, jos niiden sijoittamiseen tarvitaan sijoittamislupa. Luvanvaraisuus yhtenäistäisi käytäntöjä ja lisäksi myös kunnan saamaa tietoa määrää alueillaan tapahtuvista asioista sekä verkkojen sijainnista. Luvitettuna tieto olisi mahdollisesti helpommin saatavissa myös jälkeenpäin. Lupapyyynnössä tulisi esittää kartta, josta käy ilmi verkon reitti, kiinteistöt joille se osuu jne. Itse lupaprosessin ei tulisi kuitenkaan olla nykyisiä (kirjavia) käytäntöjä juurikaan raskaampi, vaan riittävä, helppo ja edullinenkin.

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Tulisi siirtyä sijoittamislupaan

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

-

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus

laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehdoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Oikeus käyttömääräysten laatimiseen vaikuttaa selkeältä, ja kuten perusteluissakin todetaan, parantaisi tämä ennakoitavuutta sekä yhtenäistäisi toimintaa, kun kunta voisi vaikuttaa työn ajoitukseen.

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

Hulevesien hallintajärjestelmät tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä rakentamaan viherrakentamisen ja luonnon keinoja käyttäen ja varsinaisia viemäreitä niihin paikkoihin, jossa luonnon mukaisempi vaihtoehto ei ole mahdollinen toteuttaa.

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

Hulevesien hallinnasta perittävän maksun tulee perustua toteutuneeseen kustannukseen. Maksun on oltava kohtuullinen maksajalle ja maksajan on oltava osa järjestelmää, jonka vuoksi maksua kerätään.

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

Ensimmäinen ajatus oli, että olipa tiukat säännöt tässä osiossa verrattuna moneen muuhun lakiin. Ehkä ne ovat perusteltuja.

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

-

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

-

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Pääosin onnistuneena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

-

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

Kuten esityksen perusteluissakin todetaan, ei merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen tule kuin yksittäisten asioiden osalta. Suurimmat vaikutukset kohdistuvat lienee verkkojen rakentamisen mahdolliseen luvanvaraisuuteen ja siihenkin selkiyttävästi ja tontin omistajan vastuisiin.

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

Kokonaisuutena esityksen laatimiseen tunnutaan käytetyn aikaa ja se on laadittu huolellisesti eikä hohumisesta kertovia kukkasia näy. Kaiken kaikkiaan kokonaisuutena hyvä ja selkeyttävä.

Vähäkangas Sanna
Oulaisten kaupunki